

rifler, der bleve omdannede ved Fabrikken her ved Tothuset, have ikke kostet Staten mere end henimod 6 Rd. Stykket at omdanne, og selv om man regner Alt, hvad Fabrikken i det Hele have kostet paa disse 8,000 Taprifler, saa vil dog det, hver Tapriffel har kostet at omdanne til Bagladegevær, ikke udgjøre mere end 11 Rd. 69 f. Samtidigt dermed har man ladet omdanne 1,000 Taprifler paa Hellebæl Fabrik; disse have kostet 11 Rd. 12 f. Stykket, og det først, efterat man ved Bøldgift havde faaet Prisen nedsat dertil, thi Fabrikken havde forlangt meget mere, og naar man ikke selv havde havt en Fabrik her, hvor efter man kunde regulere Prisen, saa havde man ikke engang kunnet faae dem for den Priis. Det forekommer mig derfor, at selv om man vil bortsee fra alle de Ulemper, som Forholdet til denne Fabrik medfører, og selv om Fabrikken paa Hellebæl vil udføre sine Forpligtelser ligeoverfor Staten, troer jeg dog, at Staten vil staae sig langt bedre ved at søge Forholdet ordnet paa den Maade, her foreslaaes. Jeg kan heller ikke ganske forstaae de Argumenter, der i det Hele gjøre sig gjældende fra de ærede Medlemmer, som saa stærkt modsætte sig Afløsningen, men dog sige: ja, var Summen blot sat noget lavere, til 60,000 Rd., 70,000 Rd. eller noget lignende, saa kunde vi maaffee finde os i at gaae ind derpaa. Men det kan der ikke være Tale om her; her foreligger en Afgjørelse; enten maa man gaae ind derpaa eller ikke gaae ind derpaa, og det er meget vanskeligt for Noget, der ikke har været med til denne Sag, nu at bedømme, om den er 93,000 Rd., 70,000 Rd., 50,000 Rd. eller hvilket som helst andet Beløb værd. Nu foreligger der imidlertid en Afgjørelse, og den forekommer idetmindste mig at være af en saadan Beskaffenhed, at vi kunne gaae ind paa den. Jeg troer virkelig, at vi i det Hele taget varetage Statskassens Løb bedst ved at gaae ind paa det saaledes, som det foreligger; vi opnaae derved en sikker Fordeel, hvorimod vi ved at flyde denne Sag ud, og overlade den til Domstolen, udsætter Staten for et, maaffee ikke ubetydeligt Tab. Jeg skal derfor meget

indstændigt tilraade, at man gaaer ind paa Regeringens Forslag, saaledes som det nu her foreligger.

S. M. Petersen: Maa jeg bede om Ordet for en kort Bemærkning?

Formanden: Det ærede Medlem har Ordet.

S. M. Petersen: Det gjør mig ondt, at jeg ikke kan være enig i denne Sag, med min ærede Ven her ligeoverfor (Naberg). Jeg opfatter Sagen i Korthed, saaledes, at den som der overhovedet er nogen bindende Forpligtelse for os til at tage Vaaben til et Beløb af 28,500 Rd. hos Kronborg Geværfabrik — det øvrige Beløb erkjendes jo af Alle som Noget, man kan blive fri for — er det paa den Betingelse, at Fabrikken skal skaffe os brugbare og gode Vaaben for den samme Priis, hvorfor man kan have dem andetsteds og det ærede Medlem veed meget godt, at der er truffet Overenskomst mellem begge Parter om en Afgjørelse for det Tilfælde, at de ikke kunne blive enige om Prisen. Jeg skal ikke gaae videre ind herpaa, men jeg skal villig erkjende med det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Wille) — da jeg formoder, at det var dette, han sigtede til — at man her maa være noget edelmødig, og ikke bruge sine Vaaben; men man skal paa den anden Side heller ikke være ubillig mod sig selv; vi skulle ikke henholde os til tvivlsomme Tilfælde og kaste omtrent 100,000 Rd. ud for Noget, hvorom det for det Første kan siges, at det i sit hele Grundvæsen er tvivlsomt, hvorvidt man har Ret, og som dernæst, ret beseet — efter min Opfattelse idetmindste, thi jeg kan ikke see det paa anden Maade — ikke er meget fordelagtig for Kronborg Geværfabrik. Jeg siger da: Lader os saa holde os til Bogstaven, til den strenge Ret, lad saa Forholdet gaae endnu nogen Tid, thi med det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 3die Valgkreds (M. Hage) mener jeg, at det da er muligt og høist sandsynligt, at Kronborg Geværfabrik vil blive lige saa fjed af dette Samliv, som vi ere det.